

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Livränta eller på grund av kapitalförsäkring utfallande belopp.

Besvär av fru A. för sin son Sven-Gösta A. angående inkomsttaxering år 1951. — Enligt ett försäkringsbrev den 16/2 1948 med Sven-Gösta, född 1939, som försäkringstagare skulle, oavsett om denne levde eller icke, under tiden den 12/12 1947—den 11/6 1956 utbetalas ett årligt belopp av 1.800 kr till Sven-Gösta, därest han levde, eljest till hans fader såsom förmånstagare enligt oåterkalleligt förordnande härom. Om Sven-Gösta levde under tiden den 12/6 1956—den 11/6 1964, skulle till honom under nämnda tid utbetalas ett årligt belopp av 4.645 kr 56 öre. I engångspremie för försäkringen hade den 12/12 1947 erlagts 42.500 kr. — PN, som ansåg under 1950 utgivet belopp å 1.800 kr vara livränta, upptog 80 % av detsamma till beskattning. KR: ej ändring. RR undanröjde inkomsttaxeringen, enär ifrågasvarande belopp å 1.800 kr är kapital, som utfallit på grund av kapitalförsäkring och förty icke utgjorde skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 18/11 1955.)

Anm.: RR:s bedömning av beskattningsfrågan torde ha inskränkt sig till den första delen av försäkringsavtalet. I denna del saknade försäkringen anknytning till någons liv och skulle de årliga beloppen under alla förhållanden utgå.

Avdrag för ingående fordringar vid övergång från redovisning efter kontantprincipen till bokföringsmässiga grunder.

Besvär av åkeriägaren S:s dödsbo angående inkomsttaxering år 1948. — S., som tidigare redovisat sin inkomst av rörelse efter kontantprincipen, hade för beskattningsåret övergått till att taga med in- och utgående fordringar. Därvid hade han tillgodofört sig avdrag för ingående fordringar med 5.649 kr. (vilka alltså icke tidigare beskattats). PN vägrade avdraget. KR: ej ändring. RR förklarade S. berättigad till avdrag. (RR:s utslag den 27/10 1955.)

Anm.: Jämför RÅ 1949 ref. 42. En beskattning av de ingående fordringarna skulle innebära förtäckt eftertaxering.

Nedskrivning av fastighet i byggnadsrörelse.

Besvär av byggnadsingenjören I. angående inkomsttaxering år 1949. — I., som bedrivit byggnadsrörelse, hade i denna en hyresfastighet med taxeringsvärde av 800.000 kr., därav 708.000 kr. byggnadsvärde. Anskaffningskostnaden hade uppgått till 960.000 kr. Vid beräkningen av inkomsten från fastigheten yrkade och erhöll I. avdrag för värdeminskning å byggnader med 5.669 kr. Detta värdeminskningssavdrag kunde ej utnyttjas vid

taxeringen för kommunal inkomstskatt. Härutöver tillgodoförde sig I. vid beräkning av underskott å byggnadsrörelsen avdrag med 5.000 kr., motsvarande en i räkenskaperna gjord nedskrivning av fastighetens bokförda värde. PN vägrade avdrag för denna nedskrivning. — Hos KR hävdade I., att ifrågavarande fastighet, vilken färdigställdes av honom i egenskap av byggmästare, borde betraktas som jämförbar med varulager i rörelse. Det måste därför anses bokföringsmässigt riktigt att successivt minska det bokförda värdet så att detta så småningom komme att bättre överensstämma med taxeringsvärdet. KR: ej ändring. RR fann ej skäl bifalla besvären vid det förhållandet att I. vid beräkningen av nettointäkten av omförmälda fastighet erhållit avdrag för värdeminskning å byggnaden med högre belopp än den i räkenskaperna gjorda nedskrivningen. (RR:s utslag den 11/11 1955.)

Jordstyckningsrörelse?

Besvär av TI angående lantbrukaren L:s inkomsttaxering år 1950. — L. ägde fastigheter, huvudsakligen jordbruksfastigheter, med taxeringsvärden av 131.000 kr. Under åren 1939—1948 hade av särskilda anledningar 13 områden fransålts. Bl. a. hade tre smärre områden sålts för sammanläggning med köparnas fastigheter, ett område till ett kraftverk för uppsättande av transformator samt en till en särskild jordbruksfastighet avdelad fastighet om 40,5 hektar. Under beskattningsåret hade L. sålt ett område om 4,74 hektar till kommunen för 30.893 kr. och ett område om 0,2153 hektar med ett ditflyttat soldattorp till en enskild för 15.000 kr. — PN ansåg att L. bedrivit jordstyckningsrörelse och att hans nettointäkt därav uppgått till 25.000 kr. — L. framhöll,

att samtliga försäljningar — vilka icke givit någon vinst — ingått såsom ett led i hans strävan att erhålla en lämpligare arrontering av jordbruket samt för att avhända sig överflödiga byggnader. KR undanröjde den ifrågavarande beskattningen, då L. med hänsyn till vad i målet blivit upplyst icke kunde anses hava bedrivit jordstyckningsrörelse. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 11/11 1955.)

Hästuppfödning för kapplöpningsstall.

Besvär av skeppsredaren B. angående inkomsttaxering år 1949. — PN hade förvägrat B. ett med 13.393 kr. yrkat avdrag, som denna åsamkat sig genom hållande av kapplöpningsstall (omkring 5—6 hästar). Hos KR anförde B.: B. hade tidigare under en följd av år deklarerat stalllet såsom rörelse och därvid yrkat avdrag för underskott å rörelsen, beräknad till skillnaden mellan dess inkomster och utgifter, vilket även beviljats vid taxeringarna. Enär utgifterna innefattat samtliga kostnader för hästarnas underhåll och vård, innebure detta, att värdet av de hästar, som han själv fött upp, i beskattningshänseende nedskrivits till noll. B. yrkade nu avdrag efter samma grund med 13.393 kr., men hemställde, därest detta icke kunde bifallas, om avdrag enligt följande beräkning. Omkostnaderna under uppfödningen fram till den tidpunkt, då hästen började delta i tävlingar, kunde anses som kapitalinvestering och borde i så fall icke föranleda avdrag annat än i form av planmässiga värdeminskingsavdrag, enligt B:s uppfattning med 25 % årligen. B. yrkade sålunda i andra hand avdrag dels med skillnaden mellan löpande utgifter och inkomster, dels för värdeminskning, eller med tillhoppa 5.143 kr. — KR: ej änd-

ring. RR lämnade B:s besvär utan bifall: Med hänsyn till vad som upplysts angående omfattningen och arten av B:s verksamhet för uppfödning och hållande av kapplöpningshästar får denna anses som rörelse. Vid bedömning av dess resultat böra i målet utgifter för underhåll och skötsel av avelsston och unghästar, i den mån rörelsen tillförts däremot svarande värde genom avel och uppfödning, icke anses som avdragsgilla omkostnader utan som kapitalinvestering, varemot avdrag bör medgivas för minskning i hästarnas anskaffningsvärde, nämnda investering inräknad. När B. vid tidigare taxeringar åtnjutit avdrag för samtliga utgifter i rörelsen, äro hästarnas i beskattningsavseende ej avskrivna värden genomgående låga, och det kan särskilt i betraktande härav icke anses hava visats skäl att medgiva avdrag för värdeminskning i vidare mån än att överskottet av rörelsens inkomster över dess utgifter av annat slag än förut sagts, uppgående till 518 kr., må anses vara i sådant hänseende avskrivet. På grund härav kan icke anses, att under beskattningsåret förlust uppkommit på rörelsen. (RR:s utslag den 27/10 1955.)

Av arbetsgivare efterskänkt lån samt medgiven rabatt — löneförmån.

Valsverksarbetaren S. hade av sin arbetsgivare, ett bolag, erhållit ett räntefritt lån på 5 år för att bebygga en tomt, som han köpt av bolaget. Efter 5-årstiden skulle lånet efterskänkas om låntagaren eller någon av hans närmaste anhöriga alltjämt vore ägare till den bebyggda lägenheten vid nämnda tidpunkt och huset beboddes av personal tillhörande bolaget. S. beskattades för ett belopp av 1.000 kr., varmed lånet år 1948 efterskänkts,

trots invändning att det var fråga om gåva och att efterskänkandet skett innan 5-årstidens utgång och således innan man visste om de uppställda villkoren uppfyllts. — Likaså beskattades en rörmontör J. hos samma bolag för ett belopp av 2.400 kr., varav 400 kr. avsåg efterskänkt del av ett på samma villkor som ovan erhållet lån samt 2.000 kr. erhållen rabatt å byggnadsmaterial, trots invändning att lika stora rabatter kunde erhållas hos annan leverantör. (RR:s utslag den 22/9 1955.)

Realisationsvinst vid utbyte av aktier.

Besvär av jur. stud. S. angående inkomst- och förmögenhetstaxering år 1948. — PN hade till beskattning upptagit ett belopp av 97.900 kr, motsvarande realisationsvinst som PN ansett S. ha åtnjutit vid försäljning enligt avtal den 31/12 1947 av aktier i S. & H. AB till Förvaltningsaktiebolaget R. Enligt samma avtal hade S. & H. AB förvärvat aktier i förvaltningsaktiebolaget till ett värde motsvarande vad han själv uppburet för de av honom försålda aktierna. Före berörda avtal hade S. & H. AB ägt samtliga aktier i förvaltningsaktiebolaget. Detta senare hade i sin tur ägt halva aktiekapitalet i S. & H. AB. Den återstående hälften hade ägts av familjerna S. Härigenom hade alltså familjerna S. direkt ägt hela S. & H. AB och indirekt hela förvaltningsaktiebolaget. Mellan de båda bolagen rådde ett spegelförhållande i det att såsom nämnts S. & H. AB ägde förvaltningsaktiebolaget, som i sin tur ägde halva det förstnämnda bolaget. För att m. h. t. den nya aktiebolagslagens förbud för aktiebolag att direkt eller indirekt (genom dotterföretag) förvärva egna aktier upplösa nämnda spegelförhållande hade man beslutat lägga om aktieinnehavet i bolagen

så att familjen S. komme att i inbördes oförändrade proportioner äga förvaltningsaktiebolaget direkt och genom detta S. & H. AB indirekt. S. framhöll att avtalet därför i realiteten icke medfört någon ändring i hans äganderätt till aktier i S. & H. AB och att någon skattepliktig realisationsvinst förty icke kunde anses ha uppkommit genom aktieförsäljningen. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 17/11 1955.)

Sam- eller särtaxering.

A. Besvär av assistenten G. angående inkomsttaxering år 1950. — G. och hans hustru hade ingått äktenskap den 22/6 1948. G. var mantalsskriven i B. församling och hustrun i K. församling, båda i S. stad. Makarna G. samtaxerades. Hos PN yrkade G. särtaxering. Fram till den 24/11 1949 hade han varit bosatt i Nockeby (B. församling) i sin moders villafastighet. Under samma tid var hustrun bosatt på Södermalm (K. församling) med ett barn i föregående äktenskap i en enrumslägenhet som med hyresrätt innehades av hennes förre make. Den 1/10 1949 fick G. överta hyresrätten till denna lägenhet och den 1/12 1949 erhöll G. genom byte makarna G:s nuvarande bostad. Först i samband med inflyttningen i denna bostad ansåg G. att sammanlevnaden med hustrun tagit sin början. Då G. och hans hustru under större delen av beskattningsåret varit bosatta på ett avstånd av c:a 10 km från varandra, ej haft gemensamt hushåll och varit mantalsskrivna i olika

församlingar, borde samtaxering ej ske. — G:s yrkande om särtaxering ogillades. (RR:s utslag den 17/11 1955.)

Anm.: I de tidigare rättsfall, enligt vilka makar som icke omedelbart efter äktenskapets ingående sammanflyttat blivit särtaxerade, ha makarna varit mantalsskrivna och bosatta på flera mils avstånd från varandra.

B. Besvär av vaktmästaren H. angående inkomsttaxering år 1948. — H. ingick äktenskap den 21/6 1947. H. hade ordinarie tjänst i K., K. län, där han bodde med en dotter i ett föregående äktenskap. Hustrun hade ordinarie tjänst i Y socken i Ö. län. Makarna sammanlevde endast under hustruns ferier. RR förklarade makarna H. böra taxeras såsom av varandra oberoende skattskyldiga. (RR:s utslag den 17/11 1955.)

C. Besvär av TI angående godsägaren E:s inkomsttaxering år 1949. — E. ingick äktenskap den 3/2 1948. E. ägde och brukade Å. säteri i B. socken, där han var mantalsskriven. Hustrun ägde hyreshus i S. stad, där hon själv bodde och var mantalsskriven. Under 1948 vistades hon på Å. 94 dagar i samband med helger och veckoslut. E. vistades endast tillfälligtvis i S. Makarna E. hade skilda hushåll och skilda förvärvskällor och var sin förmögenhet. Särlevnaden berodde icke på söndring och var icke avsedd att vara endast tillfällig. KR ansåg makarna E. böra särtaxeras. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 1/12 1955.)